

Valtuustoaloite maksuttomasta aamiaismahdollisuudesta Heinolan kouluissa

4074/12.01.03/2019

Tekltk 10.03.2020 § 25

Valmistelija: palvelupäällikkö Elsi Lääveri, puh. 044 797 6927, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valtuuston kokouksessa 30.9.2019 Anne Ronkainen ym. Parempi Heinola- valtuustoryhmän edustajat esittivät valtuustoaloitteenaan seuraavaa:

“Valtuustoaloite maksuttomasta aamiaismahdollisuudesta Heinolan kouluissa”

“Aamiainen antaa hyvän startin päivään. Sen sanotaan parantavan keskittymiskykyä, tarkkaavaisuutta, olevan avuksi muistia vaativissa tehtävissä sekä painonhallinnassa. Kunnollisen aamiaisen nautittuun jaksaa myös paremmin työskennellä seuraavaan ruokailuun asti.

Monissa perheissä aamut saattavat olla kiireisiä, eikä välttämättä ole mahdollisuutta perheen yhteiseen aamiaiseen. Kouluissa tarjottava aamiainen voisi helpottaa myös vähävaraisten- sekä yksinhuoltaja-perheiden aamujen aloitusta. Koska Heinola panostaa myös uusiin kouluihin, voisi aamiaismahdollisuus olla yhtenä lisänä ja vetovoimatekijänä kaupungissamme.

Tämä samainen käytäntö on jo Heinolan Salpauksessa, jossa tarjotaan opiskelijoille sekä henkilökunnalle mahdollisuus nauttia aamupuuro joka aamu. Aamiaistarjoilua on toteutettu myös neljässä Lahden peruskoulussa (Kärpänen, Laune, Liipola ja Kasakkamäki). Aamiaiset ovat tulleet tarpeeseen ja olleet tärkeä tukitoimi perheille.

Parempi Heinola-ryhmä ehdottaa päivittäistä ja maksutonta aamiaismahdollisuutta tasapuolisesti kaikille Heinolan oppilaille ja opiskelijoille”

Tekniikkatoimialan, ruoka- ja siivouspalvelujen vastaus:

Aloitteessa mainitaan aamiaismahdollisuus, mutta aloitteeseen ei ole kirjattu tarkempaa kuvausta tarjoilun sisällöstä. Aloitteessa viitataan Salpauksen opiskelijoille tarjottuun aamupuuroon sekä Lahdessa toteutettuun, neljällä peruskoululla järjestettyyn aamiaiseen.

Koulutuskeskus Salpauksen aamiainen sisältää puuron, lisänä soke-ri, rasva tai hillo, sekä juomana maitoa.

Lahdessa aamupalaa on tarjolla kerran viikossa, torstaisin. Aamiaisen sisältää puuron, sämpylän, tuorepalaa, juustoa ja maitoa. Tarjoilu-aika on koulukohtainen. Koulut saavat tukea aamiaisen rahoitukseen esim. hankkeiden kautta.

Arviointi toiminnan järjestämisestä Heinolassa

Maksuttoman aamupalan tarjoilusta on tehty ennakkovaikutusten arviointi, joka on liitteenä. Aihetta on arvioitu monipuolisesti ja laajasti. Arvioinnissa on ollut mukana sekä tekniikka- että hyvinvointitoimialan asiantuntijoita. Aihetta on käsitelty myös Heinolan hyvinvointityöryhmän kokouksissa.

Arvioinnissa on tuotu esille maksuttoman aamupalan vetovoimatekijä kaupungin koulutoiminnassa ja tunnistettu sen mahdollisuus luoda Heinolan kaupunkiin välittämisen ilmapiiriä.

Aamupalatarjoilun laatu on yksi kustannuksiin vaikuttava tekijä. Seuraavassa esimerkkilaskentaa kustannuksista, kun aamiaiseen kuuluisi täysjyväpuuro, tuoremarjahillo tai omenasose sekä maito: Yhden oppilaan aamupalan hinta jää alle euron, mutta jos nykyisistä oppilaista 20% osallistuisi joka koulupäivä aamupalalle, olisivat kustannukset vuositasolla noin 50 000 €.

Aamupalan menekki vaikuttaa ruokapalvelun henkilöstön tehtäviin. Vähäinen määrä voidaan järjestää nykyisellä henkilöstöllä, mutta ruokailijamäärän kasvaessa tulee lisätyövoiman tarve. Lisähenkilöstön palkkaaminen 1-2 tunniksi on erittäin vaikeaa.

Aamupalalle osallistujien määrän ja ruuan menekin arviointi on vaikeaa. Ruokahävikin hallinnasta tulee haastavaa.

Aamupalan jälkeen ruokasali tulee siivota, mikä aiheuttaa lisätyötä ja -kustannuksia.

Aamupalan aikaan ruokasalissa tulee olla myös valvonta. Valvonnan järjestelystä aiheutuu lisäkustannuksia opettajien tai koulunkäyntiavustajien palkkamenojen myötä.

Jokainen esi- ja peruskoulun oppilas sekä lukion ja ammatillisen perusasteen opiskelija on Suomessa oikeutettu maksuttomaan koulunruokaan. Heinolassa kouluruoka on monipuolista ja terveellistä. Ateriat täyttävät Sydänmerkkiaterian kriteerit. Oppilas saa annostella ruokansa itsepalvelulinjastosta ja syödä ruokahalunsa mukaan.

Tehdyssä arvioinnissa on tullut esille, että maksuttoman aamupalan tarjoaminen oppilaille olisi toimintana positiivista, mutta ei mahdollista nykyisillä resursseilla. Mikäli aloitteen mukainen aamupalamahdollisuus halutaan tarjota, on toimintaan osoitettava erillisellä päätöksellä lisämääräraha.

Esityslistan liitteenä valtuustoaloite ja aiheesta tehty ennakkovaikutusten arviointi.

Teknisen toimen johtajan (HK) ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää

1) merkitä tiedoksi ja todeta riittäväksi ruoka- ja siivouspalveluiden selvityksen valtuustoaloitteeseen maksuttomasta aamiaismahdollisuudesta Heinolan kouluissa ja

2) antaa selvityksen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle vastauksena Parempi Heinola -valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen 30.9.2019.

Päätös: Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely: Kaupunginhallitus

Tiedoksianto: Sähköposti palvelupäällikkö